

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Дольницького НАН України»

Львівський національний технічний університет
Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків)

Хмельницький національний університет
Вроцлавський економічний університет (Польща)

Державна вища школа в Освенцімі (Польща)
Пряшівський університет в Пряшеві (Словаччина)

Університет Обуди, м. Будапешт (Угорщина)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО Й ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

ТОМ 2

Мукачєво
14-15 травня 2015 року

Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення сворінтеграційних процесів : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 14-15 травня 2015 Р., Мукачєво. Том 2 / Ред.кол. : Щербан Т.Д. (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во «Карпатська вежа», 2015. – 361 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення сворінтеграційних процесів». Розглядаються актуальні питання теоретичних та емпіричних психологічних досліджень, зокрема, психологічні проблеми професійної самореалізації в умовах кризової трансформації суспільства, аналізуються європейські перспективи економічного розвитку держави, регіону, підприємства.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною діяльністю.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В.В. – д.е.н., доцент, Пани В.В. – д.е.н., доцент, Мілашовська О.М. – д.е.н., професор, Товканєць Г.В. – д.пед.н., доцент, Проскура В.Ф. – д.е.н., професор, Кабачій В.М. – к.фіз.-мат.н., доцент, Корніснко І.О. – к.психол.н., доцент, Кобаль В.І. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

РОЗДІЛ 4. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Августюк М. Зв'язок видового спектру метакогнітивного моніторингу з результативністю навчальної діяльності.....	11
Алмаші С. До проблеми дослідження ціннісних орієнтацій майбутніх учителів початкових класів.....	14
Алмашій І. Основні напрями формування екологічної культури молоді.....	16
Андрух І. Концептуальні підходи до побудови моделі емоційного вигорання оперативного співробітника.....	17
Арзуманян К. Особливості прояву і детермінації конфліктогенності особистості менеджера з продажу.....	19
Балецька Л. Самовизначення особистості в професійній сфері: генезис деструкції.....	22
Барчій М. Пізнавальна активність майбутніх психологів у процесі навчання.....	24
Барчій М., Кучерява І.І. Умови формування позитивної Я – концепції особистості майбутніх практичних психологів.....	25
Барчій М., Грицьовляк О.В. Розвиток професійної мотивації майбутніх вчителів.....	27
Березовська Л. До питання дослідження ризикованої поведінки особистості.....	29
Березовська Л., Нагайко Г. Методика дослідження гендерних особливостей емоційно-вольової сфери юнацького віку.....	31
Березовська Л., Пугіш А. Діагностичний інструментарій вивчення управлінського та підприємницького потенціалу студентів-менеджерів.....	33
Березовська Л., Тангел А. Теоретичні основи вивчення кар'єри особистості.....	35
Березовська Л., Попович Д. До питання вивчення емоційного вигорання особистості.....	37
Беренич М. Особливості емоційного вигорання старшокласників... ..	39
Брецько І. Прояв педагогічного контексту у психоемоційному вигоранні педагогічних працівників.....	41
Бубряк Т. Тренінг розвитку професійної самоідентичності майбутніх психологів.....	43
Варга В. Обґрунтування та зміст програми сімейної психотерапії в ґештальт-терапії з дітьми аутистами.....	45
Варга В., Басараб Є.В. Особливості еґоцентризму молодшого школяра.....	46

Льба Н., Павловська Ю. Управлінський облік як складова інформаційно-аналітичного забезпечення.....	280
Лінгур І., Ковач Х. Аналіз сучасного стану ринку нетрадиційних банківських послуг України.....	283
Максименко Д. Діагностика стратегічного потенціалу підприємства.....	285
Михальчинець Г. Проблеми забезпечення прибутковості підприємств лісового господарства закарпатської області.....	287
Михальчинець Г., Басара М. Теоретичні засади бюджетного дефіциту як інструменту бюджетного регулювання.....	289
Мікула Н. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва.....	292
Мойсєсенко І., Мойсєсенко І. Соціальна відповідальність як вмонтований стабілізатор державного регулювання інвестицій.....	294
Мусяткіна В. Управління процесами інформаційної євроінтеграції України.....	296
Нестерова С., Байса К. Механізм формування фінансових ресурсів місцевих бюджетів на прикладі бюджету м. Мукачеве.....	298
Паулік А. Особливості розробки стратегії інноваційного розвитку регіону в умовах євроінтеграційних процесів.....	300
Петричко М., Козик І. Особливості бюджетної політики в сучасних умовах.....	302
Підліпина Р. Механізм управління соціальною безпекою.....	305
Польовська В. Розвиток рекреаційного потенціалу гірських територій в розрізі зонування регіону.....	307
Проскура В. Сучасні підходи до технології управління ресурсним забезпеченням економічної безпеки та стійкого розвитку регіону.....	309
Пугачевська К. Роль інновацій у формуванні конкурентних переваг України.....	313
Рега М. Стан зовнішньоекономічної діяльності на регіональному – транскордонному рівні.....	315
Реслер М. Облікова інформація в операційній компоненті фінансового менеджменту.....	317
Роскладка А., Сагаласова Н. Графічний аналіз процесу формування компромісної ціни на туристичний продукт.....	319
Рубіш М. Особливості бізнес-планування інвестиційних проектів.....	321
Сахацький М., Запша Г. Система маркетингової інформації аграрних підприємств: актуальність її формування та зміст.....	324
Стегней М., Мглашовська О., Лінгур В. Можливість оптимізації формування доходів місцевих бюджетів в умовах децентралізації.....	326
Танчинець Н. Особливості визначення інвестиційної привабливості підприємств в сучасних умовах господарювання.....	328

Гладинець Н., Гайдош Л. Вплив грошово-кредитної та фінансової політики на макроекономічний розвиток України.....	226
Гоблік В. Особливості прикордонної торгівлі у транскордонному регіоні між Україною та ЄС.....	228
Головачко В., Поляття інвентаризації біологічних активів.....	231
Голубка Я., Кешеля А. Особливості класифікації витрат на підприємствах сфери послуг землевпорядкування.....	234
Громова К. Роль маркетингового аналізу в діяльності підприємства.....	237
Гульпа Н. Сучасні підходи до стратегічного управління підприємством в ринкових умовах господарювання.....	239
Дегтяр О. Перспективи економічного розвитку держави та регіону європейського напрямку.....	242
Домище-Медяник А. Стратегічне управління в туристичній індустрії.....	244
Зарічна О. Сучасний стан транскордонного співробітництва.....	247
Звонар Й. Розвиток соціальних ресурсів регіону у контексті активізації транскордонного співробітництва.....	249
Зозуляк М. Особливості аналітичної оцінки управлінських рішень.....	251
Ігнатшин М. Венчурний капітал як альтернативне джерело фінансування інвестиційних ризикових проектів.....	253
Камінов А. Проблеми конкурентоспроможності персоналу банку.....	255
Камінов О. Сутність маркетингової політики комунікацій.....	257
Качала Т. Інтеграційні процеси в регіонах: нові горизонти взаємодії.....	259
Королович О. Модель ідентифікації ризику рейдерства як складова внутрішньо-фінансового контролю підприємства з іноземними інвестиціями.....	261
Кратко І. Структура іляхобудівного підприємства та її вплив на організацію обліку.....	264
Крукевич Н. Сучасний стан та проблеми тайм-менеджменту на підприємствах в Україні в умовах економічної кризи.....	266
Крупка Я., Порохнаєв Я. Методи капіталізації витрат, пов'язаних з розвідкою та оцінкою природних ресурсів.....	268
Лендел О. Особливості маркетингового стратегічного планування на підприємствах туристично-рекреаційної сфери.....	270
Лизанець А. Міграційні процеси в Україні: стан та перспективи в контексті євроінтеграції.....	274
Лисенко О. Аналіз варіації показників гідної праці в контексті євроінтеграції України.....	276
Льба Н. Концептуальні підходи до формування регіональної промислової політики.....	278

змісту розвитку інформаційного суспільства, зміщення акцентів з кількісної технологізації на якість суспільну трансформацію.

Література

1. Грищенко А. Проблеми інформаційної інтеграції і становлення інформаційного суспільства // Вісник Львівського НУ. Серія «Журналістика». - 2004. - Вип. 25. - С. 123-129.
2. Монагова О.В. Інтеграція України в європейський інформаційний простір: аналіз нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційних відносин // Вісник Київського національного ун-ту ім. Т. Шевченка. - 2005. - № 70-72/2005. - С.93-101.
3. Мельник М.В. Стратегічний напрямок інформаційної політики скандинавських країн: досвід для України // Актуальні проблеми державного управління. - № 2 (40). - С.1-8.
4. Указ Президента України «Про Програму інтеграції України в Європейський Союз» № 1072/2000. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. The Bologna Declaration: Joint declaration of the European Ministers of Education.
6. Закон України «Про Національну програму інформатизації» № 74/98-ВР от 04.02.1998. Офіційний сайт ВРУ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>
7. «Женева-2006» Міжнародна угода від 16.06.2006.

УДК 35.072

С.В. НЕСТЕРОВА, К. Ю. БАЙСА
Мукачівський державний університет

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА ПРИКЛАДІ БЮДЖЕТУ М. МУКАЧЕВА

Формування доходів місцевих бюджетів відбувається з різних джерел, причому порядок їхнього формування регулюється різними законодавчими актами, але суть формування цих різних джерел одна – податкові чи неподаткові надходження від підприємств усіх форм власності та від населення, які об'єднуються у фінансові ресурси і зосереджуються в місцевому бюджеті. Основним джерелом формування фінансових ресурсів місцевих бюджетів є податки [1].

Формування дохідної частини місцевих бюджетів починаючи з 2010 року здійснюється відповідно до Бюджетного Кодексу України (далі БКУ), який чітко закріпив основні дохідні джерела органів місцевого самоврядування.

Відповідно до Бюджетного Кодексу [2]:

- податковими надходженнями визнаються встановлені Податковим Кодексом України загальнодержавні і місцеві податки і збори та інші обов'язкові платежі;
- неподаткові надходження – це доходи від власності та підприємницької діяльності, адміністративні збори та платежі, доходи від

некомерційної господарської діяльності; надходження від штрафів та фінансових санкцій та інші неподаткові надходження;

- доходи від операцій з капіталом – це надходження від продажу основного капіталу, державних запасів товарів і нематеріальних активів, податки на фінансові операції та операції з капіталом;

- офіційні трансферти – це кошти, одержані від інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших держав або міжнародних організацій на безоплатній та безповоротній основі.

У 2013 р. до місцевого бюджету м. Мукачєва надійшло податкових надходжень в сумі 113738,7 тис. грн., що на 7403,9 тис. грн. більше у порівнянні з 2012 роком. Частка даних доходів у структурі загального фонду місцевого бюджету в 2013 році становила 38,2%.

Крім того протягом 2011-2013 рр. спостерігається зростання обсягів прибуткових податків. Щодо місцевих податків і зборів, то для них характерним є зменшення абсолютних обсягів надходжень до бюджету – 1 434,4 тис. грн. у 2013 р., порівняно з 1441,4 тис. грн. у 2012 р.

Що ж стосується неподаткових надходжень, було визначено, що їх частка в структурі доходів загального фонду місцевого бюджету м. Мукачєва в період 2011-2013 рр. є найменшою – 800,8 тис. грн. у 2013 р. і характеризується зменшенням, як в 2012, так і в 2013 роках.

Загалом, податкові бюджетні надходження (до яких належать доходи від податків, зборів, інших обов'язкових платежів) є базисом бюджетних доходів. Частка податкових надходжень у структурі доходів місцевих бюджетів становить більше 50%.

Неподаткові доходи відіграють значно меншу роль у складі доходів місцевих бюджетів, ніж податкові. Загалом, частка надходжень від неподаткових доходів коливається в середньому від 10% до 30%.

Іншим складовим елементом доходів місцевого бюджету є офіційні трансферти, частка яких у загальній структурі доходів бюджету м. Мукачєва у 2011-2013 рр. є найбільшою, порівняно з іншими доходами – 61,5% у 2013 році.

Варто зазначити, що серед основних фінансових джерел органів місцевого самоврядування важливе фіскальне значення для дохідної частини місцевих бюджетів відіграють доходи від операцій з капіталом. Так, у 2012 р. обсяги доходів від операцій з капіталом зросли, порівняно з 2011 роком на 1730,7 тис. грн. і становили 10446,6 тис. грн., але вже в 2013 році дані надходження значно зменшилися і становили 1817,1 тис. грн.

Таблиця 1
Структура доходів загального фонду бюджету м. Мукачова, 2011-2013 рр.*

ДОХОДИ	2011		2012		2013	
	Находження, грн.	У % до суми доходів	Находження, грн.	У % до суми доходів	Находження, грн.	У % до суми доходів
Податкові надходження:	100418685,29	40,2	106334804,21	39,0	113738711,43	38,2
Податок з доходів фізичних осіб	87286062,51	35,0	94503593,58	34,7	103355816,55	34,7
Податок на прибуток підприємств	2454113,63	1,0	132421,32	0,1	75954,57	0,03
Місцеві податки збори	1140952,70	0,5	1441448,62	0,5	1434533,81	0,5
Неподаткові надходження	1909147,46	0,8	1344903,20	0,5	800838,14	0,3
Доходи від операцій з капіталом	3,01	0,0	4455,00	0,0	-	0,0
Разом доходів	102327835,76	41,0	107684162,41	39,5	114539549,57	38,5
Офіційні трансферти	147422584,72	59,0	164681037,53	60,5	183296590,63	61,5
Всього доходів	249750420,48	100,0	272365199,94	100,0	297836140,20	100,0

*Сформовано на основі офіційних даних про виконання міського бюджету м. Мукачова в 2011-2013 рр.

Література

1. Сушова О. О. Місцеві фінанси : Навчальний посібник / О. О. Сушова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2010. – 560 с.
2. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.

УДК 332

А.Я. ПАВЛИК
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Подальше поглиблення процесів регіоналізації сучасного розвитку України потребує активізації наукового пошуку у напрямі обґрунтування та реалізації стратегічних перспектив інноваційного розвитку регіонів з урахуванням їх сформованого потенціалу. Стратегія інноваційного розвитку регіонів за своєю сутністю є стратегією мезорівня, тобто проміжною між макро- і мікроінноваційними стратегіями, будучи своєрідною сполучною ланкою між макроекономічною стратегією на регіональному рівні і державною політикою розвитку регіонів.

Стратегічні переваги, що зумовлюють розвиток інноваційних процесів на регіональному рівні в порівнянні з національним, можна віднести такі особливості: близькість великої кількості виробників різних галузей, що своєчасно пропонують спеціалізовані товари і послуги та гнучко відповідають на зміни попиту; залучення регіональних суб'єктів в транснаціональні мережі, наслідком чого є ефект навчання; поява локальних фондів робочої сили з концентрацією спеціфічних навиків і форм навчання; культурна та інституційна інфраструктура, яка постійно виникає всередині і навколо промислових кластерів і є вкрай важливою для ефективної роботи єдиної локальної соціально-економічної системи; розвиток довіри між регіональними економічними суб'єктами. [5, с. 148]

Головними ознаками стратегії інноваційного розвитку регіонів в умовах поглиблення євро інтеграційних процесів мають бути: комплексність – націленість на всі сторони суспільного розвитку регіонів; націленість на довгострокові результати; узгодженість з державною стратегією суспільного розвитку та її складовими: економічною, політичною, екологічною, національною та ін. поєднання ринкової саморегуляції і державного управління.

Розробка стратегії інноваційного розвитку регіону ґрунтується на певних принципах, серед яких необхідно відзначити наступні:

- принцип стратегічної пріоритетності інноваційного розвитку, згідно з яким домінантність пріоритету визначають як комплексністю вирішення проблем регіону, так і вагомістю впливу інноваційного чинника на поєднання економічної ситуації регіону;

- принцип економічного росту і сталого розвитку регіону передбачає пріоритет тих сфер, які на даний час є найприбутковішими, залучають та акумулюють значні інвестиції, що й забезпечує можливість отримання швидкої віддачі;

- відповідність світовим стандартам в умовах посилення глобалізаційних процесів. Особливу роль відіграє внутрішньо регіональна інтеграція, яка найбільше сприяє європейському зближенню та більш повній реалізації ефекту від посилення міжнародного співробітництва;

- принцип цілісності регіональної стратегії, поєднання національних та регіональних інтересів. Інноваційна стратегія не може розглядатися у відриві від інших аспектів діяльності (соціальної політики, управління регіональними видатками, політики розвитку людських ресурсів тощо).

Основним фактором дієвості стратегії інноваційного розвитку регіону є визначення пріоритетних завдань, до яких можна віднести [1, с. 39]:

- ефективність інноваційної діяльності та висока інноваційна активність за певним стратегічним пріоритетом. В умовах нестачі інвестицій у інноваційну діяльність регіональна влада має підтримувати її

Роскладка **Андрій Анатолійович**, д.с.н., доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ.

Рубці Марина Андріївна, к.е.н., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Сагалакова Наталія Олександрівна, к.е.н., доцент, докторант, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ.

Сахаський Микола Павлович, д.с.н., професор, завідувач кафедри менеджменту та управління проектами, Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса.

Стегней Маріанна Іванівна, к.е.н., доцент, кафедра обліку та фінансів, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Танчинєць Н.Б., магістр, спеціальність «Менеджмент організації і адміністрування», Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Ткаченко Юлія Володимирівна, к.е.н., доцент, кафедра менеджменту, Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси.

Тягунова Наталія Михайлівна, к.е.н., професор, декан факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу, Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава.

Фордзон Юрій Іванович, к.т.н., доцент, кафедра проектування взуття та механіко-технологічних процесів, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Хаустова Ксенія Михайлівна, к.е.н., ст. викладач, кафедра менеджменту і управління економічними процесами, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Хвесик Михайло Артемович, д.с.н., професор, академік НААН України, директор ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», м. Київ.

Черничко Станіслав Федорович, к.е.н., доцент, Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Ужгород.

Черничко Тетяна Володимирівна, д.с.н., професор, завідувач кафедри обліку та фінансів, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Чубірка Ганна Іванівна, ст. викладач кафедри менеджменту та управління економічними процесами, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Чучка Іван Михайлович, к.е.н., доцент, завідувач кафедри маркетингу, Мукачівський державний університет, м. Мукачєво.

Шевченко Олена Олександрівна, к.е.н., доцент, кафедра менеджменту, Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО Й ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

14-15 травня 2015 р.

Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції

Том 2

Редактор випуску:
Відповідальні за випуск:

Щербан Тетяна Дмитрівна
Кобаль Василь Іванович
Максютова Олена Володимирівна

Верстка:

Мороз Іван Федорович

Оригінал-макет видання виготовлено у редакційно-видавничому відділі
Мукачівського державного університету

89600, Закарпатська обл., м. Мукачєво, вул. Ужгородська, 26,
тел./факс: (03131) 3-13-43, 2-11-09.
E-mail: pauka@umsu.edu.ua

Здано в набір до друку 05.05.2015 р.
Формат 148/210. Папір офсетний. Друк на різнографі
Гарнітура Times New Roman
Тираж 300 прим.

Адреса видавництва:
Видавництво "Карпатська Весна",
вул. Миру, 10, м. Мукачєво, Закарпатська обл., 89600,
тел.: (03131) 2-20-02

Свідчення про внесення до Державного реєстру України суб'єктів
видавничої справи серія ЗТ №10 від 20.03.2001 р.